

أَشْكَالُ الْأَفْعَالِ (۲)

در درس گذشته با چند فعل، که «سوم شخص مفرد ماضی» آنها بیش از سه حرف است، آشنا شدید. اکنون با چند فعل دیگر آشنا شوید.

الْمَاضِي	الْمُضَارِع	الْأَمْر	الْمَصْدَرُ
تَفَاعَلَ	يَتَفَاعَلُ	تَفَاعَلْ	تَفَاعُلٌ
فَعَّلَ	يُفَعِّلُ	فَعِّلْ	تَفْعِيلٌ
فَاعَلَ	يُفَاعِلُ	فَاعِلْ	مُفَاعَلَةٌ
أَفْعَلَ	يُفْعِلُ	أَفْعِلْ	إِفْعَالٌ

ماضی	مضارع	امر	مصدر
تَشَابَهَ: همانند شد	يَتَشَابَهُ: همانند می شود	تَشَابَهَ: همانند شو	تَشَابُهُ: همانند شدن
فَرَّحَ: شاد کرد	يُفَرِّحُ: شاد می کند	فَرِّحْ: شاد کن	تَفْرِيحَ: شاد کردن
جَالَسَ: همنشینی کرد	يُجَالِسُ: همنشینی می کند	جَالَسْ: همنشینی کن	مُجَالَسَةً: همنشینی کردن
أَخْرَجَ: بیرون آورد	يُخْرِجُ: بیرون می آورد	أَخْرِجْ: بیرون بیاور	إِخْرَاجَ: بیرون آوردن

إِخْتَبِرْ نَفْسَكَ:

تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ.

يَتَعَامَلُ:	تَعَامَلَ:	مضارع	ماضي	
تَعَامَلُ: داد و ستد کردن	تَعَامَلُ:	مصدر	امر	
يُعَلِّمُ:	عَلَّمَ:	مضارع	ماضي	
تَعْلِيم: یاد دادن	عَلَّمَ:	مصدر	امر	

یُکَاتِبُ:	کَاتَبَ:	مضارع	ماضی
مُکَاتَبَةٌ: نامه نگاری کردن	کَاتِبٌ:	مصدر	امر
يُجْلِسُ:	أَجْلَسَ:	مضارع	ماضی
إِجْلَاسٌ: نشاندن	أَجْلَسَ:	مصدر	امر

حوار
(في صالة^١ التفتيش بالجمارك^٢)

الزائرة	شُرطي الجمارك
عَلَى عَيْنِي، يَا أَخِي، وَلَكِنْ مَا هِيَ الْمُسْكِلَةُ؟	إِجْلِبِي هَذِهِ الْحَقِيبَةَ إِلَى هُنَا.
لَا بَأْسَ.	تَفْتِشُ بَسِيطٌ.
لِأَسْرَتِي.	عَفَوًا؛ لِمَنْ هَذِهِ الْحَقِيبَةُ؟
تَفَضَّلْ، حَقِيبَتِي مَفْتُوحَةٌ لِلتَّفْتِيشِ.	إِفْتَحِيهَا مِنْ فَضْلِكَ ^٣ .

ماذا في الحقيبة؟

فُرْشاةُ الْأَسْنَانِ وَ الْمَعْجُونُ وَ الْمِنْشَفَةُ وَ الْمَلَابِسُ ...

ما هذا الكتابُ؟

لَيْسَ كِتَابًا؛ بَلْ دَفْتَرُ الذِّكْرِيَّاتِ^٤.

ما هذه الحُبوبُ؟

حُبُوبٌ مُهَدَّئَةٌ، عِنْدِي صُداغٌ.

هذه، غَيْرُ مَسْمُوحَةٍ.

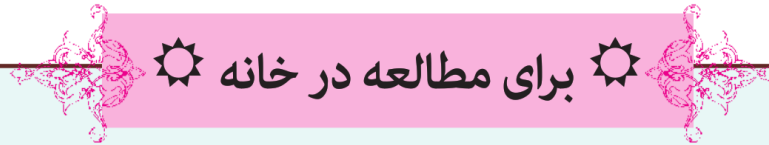
وَلَكِنْ أَنَا بِحَاجَةٍ إِلَيْهَا جَدًّا.

لا بَأْسَ.

شُكْرًا.

اجْمَعِيهَا وَ اذْهَبِي.

فِي أَمَانٍ اللَّهُ.

برای مطالعه در خانه

در درس سوم خواندید که آنچه در یادگیری فعل‌ها مهم است، شناسه است.

مثال‌هایی برای یادآوری فعل ماضی که در پایه هفتم خواندید:

«تُ» در «فَعَلْتُ» (انجام دادم)؛ مانند:

تَعَارَفْتُ عِلَّمْتُ شَاهَدْتُ أَرْسَلْتُ

«تَ» در «فَعَلْتَ» (انجام دادی)؛ مانند:

تَعَارَفْتَ عِلَّمْتَ شَاهَدْتَ أَرْسَلْتَ

«ـَ» در «فَعَلَ» (انجام داد)؛ مانند:

تَعَارَفَ عِلَّمَ شَاهَدَ أَرْسَلَ

«نا» در «فَعَلْنَا» (انجام دادیم)؛ مانند:

«تُمْ» در «فَعَلْتُمْ» (انجام دادید)؛ مانند:

تَعَارَفْتُمْ عَلَّمْتُمْ شَاهَدْتُمْ أَرْسَلْتُمْ

«وا» در «فَعَلُوا» (انجام دادند)؛ مانند:

تَعَارَفُوا عَلَّمُوا شَاهَدُوا أَرْسَلُوا

اکنون با توجه به شناسه ترجمه کنید.

تَصَادَمَ: تصادف کرد تَصَادَمُوا:

حَرَّكَ: حرکت داد حَرَّكْتُمَا:

سَافَرَ: سفر کرد سَافَرْنَا:

أَحْسَنَ: نیکی کرد أَحْسَنْتُمْ:

مثال‌هایی برای یادآوری فعل مضارع که در پایه هشتم خواندید:

«أ» در «أَفْعَلُ» (انجام می‌دهم)؛ مانند: أَتَعَارَفُ أَعْلَمُ أَشَاهِدُ أُرْسِلُ

«ت» در «تَفْعَلُ» (انجام می‌دهی)؛ مانند: تَتَعَارَفُ تُعَلِّمُ تُشَاهِدُ تُرْسِلُ

«ی» در «يَفْعَلُ» (انجام می‌دهد)؛ مانند: يَتَعَارَفُ يُعَلِّمُ يُشَاهِدُ يُرْسِلُ

«ن» در «نَفْعَلُ» (انجام می‌دهیم)؛ مانند: نَتَعَارَفُ نَعَلِّمُ نَشَاهِدُ نُرْسِلُ

«ت» + «ریشه» + «وَنَ» در «تَفْعَلُونَ» (انجام می‌دهید)؛ مانند:

تَتَعَارَفُونَ تُعَلِّمُونَ تُشَاهِدُونَ تُرْسِلُونَ

«ی» + «ریشه» + «وَنَ» در «يَفْعَلُونَ» (انجام می‌دهند)؛ مانند:

يَتَعَارَفُونَ يُعَلِّمُونَ يُشَاهِدُونَ يُرْسِلُونَ

اکنون با توجه به شناسه ترجمه کنید.

..... يُعَوِّضُ: جبران می کند يُعَوِّضُونَ:

..... يُعَامِلُ: رفتار می کند تُعَامِلُونَ:

..... يُخْرِجُ: خارج می کند يُخْرِجُونَ:

..... تَبَادَلُ: داد و ستد کرد تَتَبَادَلِينَ:

یادآوری شناسه‌های فعل امر:

«نَ» در «إِفْعَلْ، تَفَاعَلْ، فَعَّلْ، فَاعِلْ، أَفْعَلْ» مانند:

إِذْهَبْ تَشَابَهْ فَرِّحْ جَالِسْ أَخْرِجْ

«يَ» در «إِفْعَلِي، تَفَاعَلِي، فَعَّلِي، فَاعِلِي، أَفْعَلِي» مانند:

إِذْهَبِي تَشَابَهِي فَرِّحِي جَالِسِي أَخْرِجِي

«وُ» در «إِفْعَلُوا، تَفَاعَلُوا، فَعَّلُوا، فَاعِلُوا، أَفْعَلُوا» مانند:

إِذْهَبُوا تَشَابَهُوا فَرِّحُوا جَالِسُوا أَخْرِجُوا

«نَ» در «إِفْعَلْنَ، تَفَاعَلْنَ، فَعَّلْنَ، فَاعِلْنَ، أَفْعَلْنَ» مانند:

إِذْهَبْنَ تَشَابَهْنَ فَرِّحْنَ جَالِسْنَ أَخْرِجْنَ

«اَ» در «إِفْعَلَا، تَفَاعَلَا، فَعَّلَا، فَاعِلَا، أَفْعَلَا» مانند:

إِذْهَبَا تَشَابَهَا فَرِّحَا جَالِسَا أَخْرِجَا

اکنون با توجّه به شناسه ترجمه کنید.

تُسَلِّمُونَ: سلام می کنید	سَلِّمُوا:
تَتَعَارَفُونَ: آشنا می شوید	تَعَارَفْنَ:
تُشَارِكَانِ: شرکت می کنید	شَارِكَا:
تُحْسِنِينَ: نیکی می کنی	أَحْسِنِي: